

Het Supportteam GGZ Tienen

NETWERK: Regio Tienen – Zuid Hageland

CONTACT PERSOON: Els Pauwels

TELEFOON: 016 80 77 32

MAIL: Els.pauwels@fracarita.org

WEBSITE: www.alexiantienen.be

Het Supportteam GGZ Tienen stelt haar expertise ter beschikking van de regio, specifiek voor vragen over het inschatten van psychische problemen. Hiertoe biedt het supportteam een concrete probleemanalyse via assessment met eventuele verwijzing ter ondersteuning van de huisarts. Het supportteam zorgt voor een innovatief aanbod, waarbij de expertise van de derde lijn tijdelijk wordt ingevoegd ter ondersteuning en verdere uitbouw van goede zorg op eerste/tweede lijn. Hierbij speelt de huisarts een centrale rol als draaischijf van de zorg. Het supportteam werkt voorlopig met inbreng van patiënten (50 €/uur) met samenwerkingsverbanden voor kwetsbare groepen. Transfer naar andere regio's lijkt makkelijk te realiseren mits goed draagvlak binnen het lokale netwerk, voldoende tijd en gespecialiseerde expertise die instant eerstelijns-ondersteuning mogelijk houdt.

La "Supportteam" soins en santé mentale de Tienen met son expertise à disposition de la région, en particulier, en ce qui concerne les questions spécifiques relatives à l'impact des problématiques psychiques. A cette fin, la « Supportteam » propose une analyse concrète des problématiques par la réalisation d'une évaluation et les réfère, le cas échéant, vers un tiers afin de soutenir le médecin généraliste. La « Supportteam » a pour objectif de présenter une offre innovante au sein de laquelle l'expertise de la troisième ligne est, temporairement intégrée de manière à soutenir et à développer davantage les soins des premières et deuxième lignes. Les médecins traitants occupent une position centrale dans la coordination des soins. La « Supportteam » fonctionne, actuellement, grâce à la contribution des usagers (50 euros/heure), avec des partenariats pour les groupes cibles vulnérables. Le transfert de la pratique vers d'autres régions semble réaliste moyennant le soutien du réseau local, de temps suffisant et d'une expertise spécialisée permettant un soutien rapide de la première ligne.

1. Introductie

De uitrol van het supportteam heeft betrekking op de subregio (en ELZ) Tienen en richt zich op volwassenen met psychische klachten.

2. Inhoud van het initiatief

Het Supportteam GGZ Tienen stelt, in samenwerking met Alexianen Zorggroep Tienen en de huisartsenkring Tienen, haar ggz-expertise ter beschikking van de huisartsen en de andere zorgpartners uit de regio, specifiek voor hun vragen over het inschatten van psychische problemen.

Hiertoe biedt het supportteam een concrete probleemanalyse via assessment met eventuele verwijshulp ter ondersteuning van de huisarts.

Het gaat om een aanbod dat versterkend werkt voor Functie 1, het professionaliseren van zorg bij psychische problemen in de eerstelijns. Concreet kunnen huisartsen op korte termijn, flexibel en tijdelijk ondersteund worden voor hun begeleidingsaanbod in de eerstelijns door ggz-experten (psychologen en psychiaters). Voor hun vragen rond het inschatten en oriënteren van psychische problemen krijgen zij - ter versterking van hun eigen eerstelijnsaanbod- ondersteuning door middel van assessment, een kort en paraat begeleidingsaanbod voor hun patiënt en een vormingsaanbod voor de eerstelijnsprofessionals.

- Het aanbod rond assessment gebeurt zo laagdrempelig mogelijk: invullen vragenlijsten via de computer van thuis uit waar mogelijk en stepped care - niet meer dan nodig. Resultaten worden teruggekoppeld aan de patiënt bij de huisarts in zijn praktijk of in het supportteam al dan niet in aanwezigheid van huisarts of andere hulpverleners. Adviezen voor verdere zorg worden geconcretiseerd voor de huisarts. Indien de huisarts of patiënt dit vraagt, wordt ook verwijshulp geboden.
- *Begeleiding* wordt slechts kortdurend aangeboden door het supportteam op vraag van de huisarts, en als brug in afwachting van opstart in tweedelijns teams en bij plots wegvallen van zorg ifv continuïteit van zorg.
- Bijkomend verzorgt het supportteam *vorming-op-maat* ter versterking van het zorgaanbod van huisartsen en andere eerstelijns- en tweedelijnsprofessionals bij psychische zorgnoden. Gericht op hun vraag is er maximale flexibiliteit op vlak van inhoud, werkvormen, locatie, en leervorm: kennisleren, vaardigheidsleren, casusgericht leren.

3. Spelers

Het supportteam is een onderdeel van de werking 'Vermaatschappelijke zorg' van de Alexianen Zorggroep Tienen, en vult de nood in van forum functie 1 aan een eerstelijnspsychologische functie in de regio.

Het supportteam werkt als onderdeel van het netwerkcomité Tienen – Zuid Hageland intensief samen met de eerstelijnspartners uit het netwerk (huisartsenverenigingen, het wijkgezondheidscentrum, CAW en OCMW), en zorgt voor een flexibele brug naar het mobiel crisisteam (2a), het mobiel team (2b), begeleid wonen, MSOC (verslaving), CGG en het netwerk van privé therapeuten.

Financieel worden coördinatie- en organisatiekosten voorlopig gedragen door het psychiatrisch ziekenhuis, en patiënt gerelateerde tijd wordt vergoed door patiënten zelf. (Patiënten betalen 50 euro/uur). Voor financieel kwetsbare groepen is er samenwerking met OCMW en CAW.

4. “Concrete” resultaten

Het supportteam bouwde zich in de afgelopen 4 jaar gaandeweg en in overleg met de regionale partners uit tot een ggz-ondersteunend team voor eerstelijners van de regio zuid – oost Hageland. Concreet diagnostisch advies, echte deskundigheidsbevordering en direct bijstaan ifv continuïteit van zorg geven een aanvullend aanbod op maat van deze regio (a).

Na vier jaar evalueren zowel cliënten als eerstelijners het aanbod als bijzonder: Professionals beschrijven het supportteam ggz als zeer ondersteunend voor goede praktijkvoering van ggz problemen in de eerstelijns (men kan patiënten langer en beter begeleiden), er is snelle ondersteuning en continuïteit van zorg mogelijk, en het aanbod van het supportteam is niet te gespecialiseerd maar generalistisch, makkelijk en toegankelijk: Eenvoudige diagnostiek kan digitaal van thuis uit, er wordt sterk ingezet op samenwerking met de netwerkpartners en de competentie bevordering van de 1^e lijns professionals die ook andere ggz vragen makkelijker opnemen (b).

Uitdagingen momenteel zijn de financiële terugbetaling (consultatie uren niet terugbetaald voor de patiënt) en het ontbreken van een omkadering voor overleg waar het niet opgevangen kan worden via MDO (b).

Transfer naar andere regio's lijkt makkelijk te realiseren mits goede verankering binnen het lokale eerstelijnsnetwerk, en gespecialiseerde ggz-expertise met bijkomende vorming voor kwalitatieve eerstelijns-ondersteuning (c).

Dit project is voorgesteld binnen de innovatieve projecten voor geïntegreerde zorg om te zorgen voor kostbesparingen in de eerstelijns: door gericht en sneller ondersteunen van laagdrempelige eerstelijnsprofessionals kan sneller en doeltreffender met een zorg- op-maattraject gestart worden. Onderzoek wijst op de mogelijkheid dat sneller ondersteunen bij psychische problemen verdere zorgverzwaring vermijdt, en tevens ondersteunend is voor mantelzorgers.

5. Conclusie

Het supportteam zorgt voor een innovatief aanbod, waarbij de expertise van de derde lijn tijdelijk wordt ingevoegd ter ondersteuning en verdere uitbouw van goede zorg op eerste/tweede lijn. Het aanbod ligt rechtstreeks in het verlengde van wat huisartsen nodig hebben bij hun centrale rol als draaischijf van de zorg.

Dit aanbod versterkt en ondersteunt de eerstelijns: Door een duidelijke probleemanalyse op vraag van de eerstelijns-hulpverlener en diens patiënt, kan sneller gerichte zorg opgestart worden. Dit werkt tevens motiverend voor de patiënt. Doordat deze zijn klachten begrijpt, is deze meer gemotiveerd in een vroeger stadium met de klachten aan de slag te gaan. Hierdoor kan de patiënt vaker en langer gericht aan de slag binnen een ambulante werking. In die zin is het ondersteunen van de huisartsen in het vroege stadium tevens opname vermijdend. De korte begeleidingsbrug zorgt bovendien voor continuïteit van zorg, ook wanneer zorg tijdelijk wegvalt of niet opgestart raakt.

Deze inbreng wordt ook erg gewaardeerd door de eerstelijnsprofessional omwille van een additioneel transfer-effect: De eerstelijnsprofessionals beschrijft zelf te leren uit deze ondersteuning voor begeleiding van andere ggz-patiënten. Het vormingsaanbod versterkt dit leren verder.

Het aanbod van het supportteam versterkt ook de slagkracht van art 107: Bestaande teams kunnen door de ondersteuning van het supportteam crisissituaties sneller vermijden en voelen zich door de adviezen uit de probleemanalyse langer in staat om de begeleiding verder te zetten. Dit geldt voor de mobiele teams, maar evenzeer voor privé therapeuten.

Een heel ander effect is dat het aanwezige kapitaal van expertise uit derdelijnsteams op deze manier een extra valorisatie krijgt mits goede afstemming op de eerstelijnsnoden.

6. Referenties

Rijnders, P., & Heene, E. (2011). Kortdurende psychologische interventies voor de eerste lijn. Amsterdam: Uitgeverij Boom.

